

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 003029 11 Uvp
Banja Luka, 11.4.2012. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Zlatka Kulenovića kao predsjednika vijeća, te Smiljane Mrše i Edine Čupeljić kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Vladimirke Milinović-Vrebac, u upravnom sporu po tužbi B. A. A. i A. K. E. oboje iz I., koje zastupaju punomoćnici S. S. i A. S. advokati iz B. L., ul. ... br. ... (u daljem tekstu: tužioci), protiv akta broj 21.05/475-210/09 od 23.3.2010. godine, tužene Republičke uprave za ... RS, B. L., u predmetu uspostave ranijeg vlasničko-pravnog odnosa na gradskom građevinskom zemljištu, odlučujući o zahtjevu tužilaca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 003029 10 U od 11.01.2011. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 11.4.2012. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odbijena je tužba izjavljena protiv akta tužene broj 21.05/475-210/09 od 23.3.2010. godine kojim je odbijena kao neosnovana žalba tužilaca izjavljena protiv rješenja PJ tužene u P. broj 21.35/475-61/09 od 12.11.2009. godine, a kojim je odbijen zahtjev tužilaca za uspostavu ranijeg vlasničko-pravnog odnosa na parceli broj ... upisane u zk. ul. br. ... k.o. P., kao opštenarodna imovina (po novom premjeru parcele broj: ..., ..., ..., te dijelovi parcela broj: ..., ..., ..., ..., ... i ... upisane u p.l. br. ... k.o. P. ...), u korist Opštine P.

Obrazloženjem te presude se prihvataju razlozi dati u obrazloženju prvostepenog i osporenog akta u pogledu neosnovanosti zahtjeva tužilaca za uspostavu ranijeg vlasničko-pravnog odnosa, jer da je u postupku koji je prethodio donošenju prvostepenog akta na nesumnjiv način utvrđeno da je predmetno zemljište postalo opštenarodna imovina na osnovu izvršne Odluke Gradskog Narodnog odbora broj 12432/50 od 26.02.1951. godine, pa da nije moglo biti predmet nacionalizacije po Zakonu o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta („Službeni list FNRJ“, br. 52/58) i Zakona o određivanju građevinskog zemljišta u određenim naseljima gradskog karaktera („Službeni list SR BIH“, broj 24/68). Zbog toga je, kako je zaključeno, pravilno odbijen zahtjev tužilaca za uspostavu ranijeg vlasničko-pravnog statusa, jer nisu ispunjeni uslovi iz odredbe člana 96. Zakona o građevinskom zemljištu Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 86/03) i člana 44. sada važećeg istoimenog zakona („Službeni glasnik RS“, broj 112/06).

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužioci osporavaju njenu zakonitost zbog pogrešne primjene Zakona o građevinskom zemljištu. Kako u zahtjevu navode, pogrešno je primjenjena odredba člana 44. navedenog zakona jer da je nesporno da su predmetne nekretnine njihovih prednika prešle u društvenu svojину na osnovu Odluke Gradskog Narodnog odbora broj 12432/50 od 26.02.1951. godine, koja se smatra odlukom opštine iz člana 44. stav 2. važećeg Zakona o građevinskom zemljištu Republike Srpske, odnosno člana 96. ranijeg Zakona o građevinskom zemljištu Republike Srpske. Dodaju da navedene odredbe omogućuju uspostavu ranijeg vlasničko-pravnog odnosa upravo u slučajevima kao što je predmet ovog postupka, pa da je nejasno zašto su tužena i nižestepeni sud zauzeli stav da se na predmetne nekretnine ne mogu primjeniti navedene odredbe jer one ne određuju period u kojem treba da se donesu odluke opština o prelasku neizgrađenog građevinskog zemljišta u društveno, sada državno vlasništvo, da bi to zemljište bilo podesno za uspostavu ranijeg vlasničko-pravnog odnosa. Predložili su da se pobijana presuda ukine i predmet vrati nižestepenom sudu na ponovni postupak i odlučivanje.

U odgovoru na zahtjev tužena je ostala kod razloga iznijetih u obrazloženju osporenog akta.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“, broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Među strankama u ovom upravnom sporu nije sporno da je predmetno zemljište postalo opštenarodna imovina na osnovu Odluke Gradskog Narodnog odbora broj 12432/50 od 26.02.1951. godine. U dokaznom postupku koji je prethodio donošenju prvostepenog rješenja je, angažovanjem vještaka geodetske struke, izvršena identifikacija gradskog građevinskog zemljišta označenog kao parcela broj ... u površini od 19250 m² koja je bila upisana u zk. ul. br. ... k.o. P., te utvrđeno da je prije prelaska u korist opštenarodne imovine, bila upisana u korist suvlasnika K. H. i G. H. sa po ½ dijela.

Prema odredbi člana 44. Zakona o građevinskom zemljištu Republike Srpske, po sili zakona, a stupanjem na snagu tog zakona, prestaje državno vlasništvo na građevinskom zemljištu koje nije privedeno namjeni u skladu sa regulacionim planom, a u društveno, odnosno državno vlasništvo je prešlo na osnovu Zakonu o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta („Službeni list FNRJ“, broj 52/58) i Zakona o određivanju građevinskog zemljišta u određenim naseljima gradskog karaktera („Službeni list SR BIH“, broj 24/68), koji se odnosi na opštine B. L., D., R., V. i Z., s tim da će se na građevinskom zemljištu koje nije privedeno namjeni u skladu sa regulacionim planom, a u društveno, sada državno vlasništvo je prešlo na osnovu odluke opštine, na kojem je prestalo društveno, sada državno vlasništvo na osnovu člana 96. Zakona o građevinskom zemljištu Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 86/03), utvrditi prestanak državnog vlasništva i uspostavljanje ranijeg vlasničko-pravnog odnosa.

Prema tome, stupanjem na snagu Zakona o građevinskom zemljištu Republike Srpske, od 16.5.2003. godine, po sili zakona prestaje društveno, odnosno državno vlasništvo na građevinskom zemljištu koje nije privedeno namjeni u skladu sa prostornim planom a u društveno, sada državno vlasništvo je prešlo na osnovu odluke opštine donijete na osnovu člana 13. i člana 16. Zakona o građevinskom zemljištu („Službeni list SR BiH“, broj 34/86, 1/90 i 20/90 - ZGZ). Ovim zakonskim odredbama je određeno da gradsko građevinsko zemljište određuje opština, propisano je koje zemljište se može odrediti kao gradsko građevinsko zemljište, te da stupanjem na snagu odluke opštine na zemljištu obuhvaćenim odlukom prestaje pravo svojine i druga stvarna prava na tom zemljištu osim stvarnih službenosti koje prestaju privođenjem gradskog građevinskog zemljišta trajnoj namjeni, ako su u suprotnosti sa regulacionim planom ili urbanističkim planom. To znači da se odredba člana 96. stav 1. Zakona o građevinskom zemljištu Republike Srpske iz 2003. godine ne odnosi na građevinska zemljišta koja su prešla u društveno, sada državno vlasništvo na osnovu Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta („Službeni list FNRJ“, broj 52/58), kao i posebnih zakona koji su nakon toga doneseni u 12 opština u tadašnjoj BiH (B., B. L., B. G., D., H., Lj., O., R., T., V., V.1 i Z.). Međutim, kako je predmetno zemljište postalo opštenarodna imovina prije stupanja na snagu ZGZ, to je pravilno zahtjev tužilaca odbijen jer nije ispunjen uslov iz odredaba člana 44. Zakona o građevinskom zemljištu Republike Srpske a u vezi sa članom 96. stav 1. ranijeg istoimenog zakona. Zbog navedenog, neosnovan je prigovor tužilaca da citirane zakonske odredbe ne određuju period u kojem opštine trebaju donijeti odluke o prelasku građevinskog zemljišta u društvenu, sada državnu svojinu, da bi isto bilo podesno za uspostavu ranijeg vlasničko-pravnog statusa. Ovo stoga što te zakonske odredbe ne upućuju na ranije donijete odluke, odnosno na retroaktivnu primjenu zakona, već na odluke opština koje će se donijeti nakon stupanja na snagu ZGZ .

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi nisu ostvareni razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS-a, pa se zahtjev tužilaca za njeno vanredno preispitivanje odbija kao neosnovan na osnovu odredaba člana 40. stav 1. tog zakona.

Zapisničar
Vladimirka Milinović-Vrebać

Predsjednik vijeća
Zlatko Kulenović

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić